

Z historie turistických známek

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Léto a prázdniny jsou neodmyslitelně spojeny s turistikou – využíváním volného času k cestování s cílem poznávání přírodních a kulturních zajímavostí.

Z navštívených výletních míst si řada z nás obstarává nějaké upomínkové předměty. Těmi nejobvyklejšími bývají turistické známky. Ty současné mají nejčastěji formu kruhových dřevěných žetonů, nověji i magnetek s vyobrazením turistických destinací.

V 1. polovině 20. století plnily tuto funkci malé kovové plíšky, které se pomocí mosazných hřebíčků připevňovaly na turistické hole zvané též „špacírky“, jež bývaly běžnou součástí tehdejší turistické výstroje. Tyto hole tak měly nejen praktický účel – oporu pro bezpečnější chůzi, ale jejímu vlastníkovému sloužily i jako trvalá připomínka dosažených turistických cílů, ostatním zase dávaly najevo, kolik míst už její nositel navštívil.

Kovové turistické štítky bývaly rozmanitých tvarů (všechné možné geometrické útvary,

OBR. Hůl s turistickými štítky patří k nejnovějším přírůstkům vsetínského muzea. Foto: M. Ošťádal

lidské či zvířecí hlavy, apod.) a vyráběly se z různých kovových materiálů (mosaz, alpaka, ocel aj.). Ražbou do hloubky na nich byly graficky vyobrazeny rozličné kulturní i přírodní turistické lokality a jejich názvy – hrady, zámky, muzea, lázně, kostely, vodopády, hory, jeskyne atd.

Právě turistická hůl v podobě řezbou zdobené valašsky posetá několika turistickými štítky patří k nejnovějším přírůstkům do etnografických

sbírek vsetínského muzea. Jejím donátorem je bývalý ředitel Muzea regionu Valašsko pan Jiří Haas. Hůl pochází z pozůstalosti po jeho pěstounce Anně Tuzarové (1905–1996), rodačce ze Vsetína.

Na základě dochovaných štítků tak můžeme zrekonstruovat ji navštívené výletní destinace, mezi něž patřily: „Hrad Trenčín, Brno, Lázně Luhačovice, Velehrad na Moravě, Hostýn, Macocha – horní a dolní, mŭstek, Hrad Strečno,

Palace hotel Drtílek – Lázně Luhačovice, Rožnov pod Radh. – Valaš. museum v přírodě a Údolní přehrada na Bystřičce u Val. Meziříčí“. Lokalit bylo určitě ještě více, svědčí o tom dírky po několika odpadlých plíšcích.

Tyto turistické známky nám i více než po půl století připomínají turisticky oblíbená místa a mohou být inspirací též pro současné výletníky.

Mgr. Milada Fohlerová,
etnograf, MRV, Vsetín

